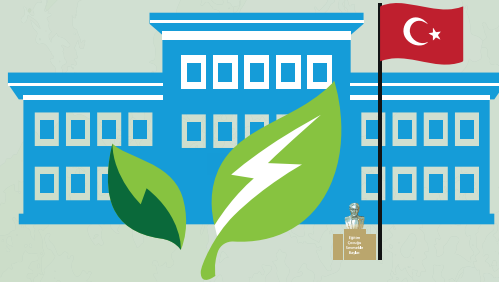

TEMEL EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**ENERJİ DOSTU
MAVİ YEŞİL OKUL ETİKETİ
UYGULAMA KILAVUZU**
Avukat Hasan Hüsnü Kılıç İlkokulu

**TEMEL EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL PROJESİ

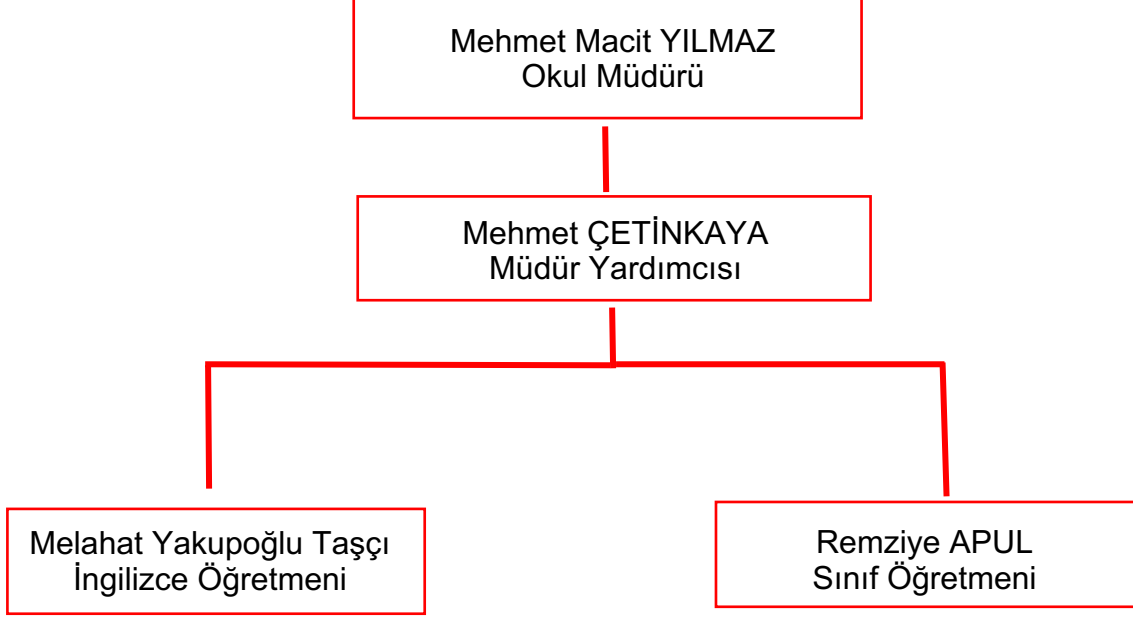
UYGULAMA KILAVUZU

 tegm.meb.gov.tr

 maviyesilokul.meb.gov.tr

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL PROJESİ UYGULAMA KOMİSYONU

İÇİNDEKİLER

Proje Uygulama Komisyonu	4
Dayanaklar	6
Tanımlar ve Kısaltmalar	6
Projenin Amacı	6
Projenin Kapsamı.....	6
İl, İlçe ve Okullar Tarafından Yürütülecek Çalışmalar.....	7
İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerince Yürütülecek Çalışmalar.....	7
Okullarda Yapılacak Çalışmalar	7
Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiket Alma Koşulları	8
Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketinin Düzenlenmesi	9
Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi Web Sitesi	9
Ölçüt ve Değerlendirme	10
ALAN 1 Ölçütlerinin Değerlendirilmesi	12
Doğal Gaz Kullanmayan Okullar İçin.....	12
ALAN 2 Ölçütlerinin Değerlendirilmesi.....	13
Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiket Örneği.....	14
.....	15

DAYANAKLAR

Bu kılavuz, aşağıda belirtilen mevzuat hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

- a) 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu
- b) 1739 sayılı Türk Millî Eğitim Temel Kanunu
- c) 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu
- ç) 1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- d) Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği
- e) Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği
- f) Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi
- g) Millî Eğitim Bakanlığı Belgelendirme Hizmetleri Yönergesi
- h) Cumhurbaşkanlığı'nın Kamu Binalarında Enerji Tasarrufu Konulu Genelgesi

TANIMLAR VE KISALTMALAR

Bu kılavuzda yer alan tanım ve kısaltmaların anlamları aşağıdaki gibidir:

Bakanlık	: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
Genel Müdürlük	: Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
MEM	: Millî Eğitim Müdürlüğü
Okul	: Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullar

PROJENİN AMACI

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, bilgi ve beceriye sahip, ruhsal olgunluğa erişmiş, yetkin ve erdemli bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiket Projesi, Erdem-Değer-Eylem çerçevesinde bireyin kendine, topluma, kültürel zenginliklere ve tüm canlılara değer vermesini, sürdürülebilirliği önemsemesini hedefler. Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı resmî okullarda uygulanacak Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiket Projesi ile kaynakların verimli kullanılması, enerji tasarrufu ve sürdürülebilir yaşam bilincinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

PROJENİN KAPSAMI

Bu proje Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda;

- Elektrik, su ve yakıt başta olmak üzere sürdürülebilir yaşam kapsamında doğal kaynakların ve enerji kaynaklarının verimli kullanılması,
- Enerji tasarrufunun sağlanması,
- Okul paydaşlarının bilinçlendirilmesi,

- Çevre konularında farkındalık ve duyarlılığın artırılması,
- Okulların hazırlanan ölçütler aracılığıyla değerlendirilmesi,
- Belirlenen ölçütlere ve uygulamalara göre yapılan değerlendirme sonucunda uygun okullara “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ”nin verilmesiyle ilgili çalışmaları kapsar.

İL, İLÇE VE OKULLAR TARAFINDAN YÜRÜTÜLECEK ÇALIŞMALAR

İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerince Yürütülecek Çalışmalar

1. İl Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde İl Millî Eğitim Müdürü ya da görevlendireceği İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı / Şube Müdürü başkanlığında Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan en az üç okul müdüründen oluşan “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi İl İzleme ve Değerlendirme Komisyonu” kurulur.
2. İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde görevlendireceği Şube Müdürü başkanlığında Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan en az üç okul müdüründen oluşan “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi İlçe İzleme ve Değerlendirme Komisyonu” kurulur.
3. İl/ İlçe MEM, Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ Projesi veri girişi yapan okulların verilerini inceleyerek onay verir.
4. Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi başvurusu yapan okulların ölçütlere uygunluğu, İl/ İlçe Komisyonlarınca yerinde ziyaretlerle değerlendirir.
5. İl / İlçe MEM, Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ almaya hak kazanan okullara etiketİn ulaşması için yapılacak iş ve işlemleri yürütür.
6. İl / İlçe MEM, “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ” uygulamalarının görünürlüğünü artıran “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Şenliği” düzenler.

Okullarda Yapılacak Çalışmalar

1. Okul bünyesinde okul müdürü, bir müdür yardımcısı ve iki öğretmenden oluşan “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi Uygulama Komisyonu” kurulur.
2. Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi Komisyonu, ölçütlere göre hazırlanmış <https://anket.meb.gov.tr> sitesi üzerinden okul veri girişlerini yapar.

3. Okullar, veri girişlerini ilgili eğitim öğretim yılının belirlenen takvimine göre, **2025 Nisan ayının ikinci yarısından** itibaren ay sonuna kadar tamamlar.

4. Okullar, gerçekleştirdikleri çalışmaları komisyonlar tarafından değerlendirilmek üzere belgelendirir. Ölçütlerin kanıtı olan belgeler, “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Uygulamaları” tablosundaki sıralamaya uygun olarak mavi kapaklı klasörlerde muhafaza edilir.

5. Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketini almak için belirlenen ölçütlere uygun olarak okuldaki iş ve işlemleri yürütür.

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL ETİKETİ ALMA KOŞULLARI

- Okullar, puanlamanın yapılabilmesi için <https://anket.meb.gov.tr/> sitesi üzerinden veri girişini yapar.
- Tüketim miktarına ilişkin fatura veri girişleri sistemde belirtilen aylar üzerinden gerçekleştirilir. Veri girişi yapılacak aylar; **2023 Eylül, Ekim, Kasım, Aralık** ve **2024 Eylül, Ekim, Kasım, Aralık**'tir. Tüketim miktarına ilişkin hesaplama, 2023 ayları toplam tüketim miktarı ile 2024 ayları toplam tüketim miktarı arasındaki azalma oranı puanlamaya dahil edilir.
- Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketini, belirlenen ölçütlere göre **100 üzerinden en az 60 puan alan** okullara sistem üzerinden otomatik olarak tanımlanır.
- İl/İlçe Komisyonları tarafından **yerinde yapılan izlemeler sonucunda** etiket onayı verilir.
- Okullar, veri girişinde beyan ettikleri bilgileri, yerinde yapılan ziyaretler sırasında belgelendirmek zorundadır.
- Okul komisyonu tarafından beyan edilen belgelerin doğruluğu izleme ve saha değerlendirmesi sonucunda İl/İlçe komisyonlarınca belirlenir.
- Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketini değerlendirmesi, İl Millî Eğitim Müdürlüklerine bağlı okullarda “**İl İzleme ve Değerlendirme Komisyonu**”, İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinde ise “**İlçe İzleme ve Değerlendirme Komisyonu**” tarafından gerçekleştirir.
- İlçe İzleme ve Değerlendirme Komisyonu sonuçları Bakanlık tarafından hazırlanan tabloya işlenerek İl Millî Eğitim Müdürlüğü gönderilir.

- İl İzleme ve Değerlendirme Komisyonu, İl ve İlçe İzleme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından etiket almaya hak kazanan okulların bilgilerini Bakanlıkça gönderilen tabloya işler. İlgili tablo resmî yazı ile Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne gönderilir.
- Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ, hak edildiği tarihi takip eden iki eğitim öğretim yılı boyunca geçerlidir. İlgili eğitim öğretim yılında Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ alan okullar, sonraki aylarda da çalışmalarını devam ettirerek etiketin sürdürülebilirliğini sağlamakla sorumludur. Bu süre içinde ölçütlerin devamlılığını sağlamayan ya da yerine getirmeyen okulların etiket geçerliliği sona erer. Yeni eğitim öğretim yılında etiket tanımlaması yapılmaz.

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL ETİKETİNİN DÜZENLENMESİ

- “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ”, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanır.
- “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ”, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından yerinde yapılan izlemeler sonucunda onaylanır.
- İzleme ve Değerlendirme Komisyonunca onaylanan “Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ”, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanır.

WEB SİTESİ

Proje kapsamında oluşturulan **maviyesilokul.meb.gov.tr** sitesi üzerinden;

- Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ Projesi tanıtımına,
- Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ başvuru süreci aşamalarına,
- Projenin kurumsal kimliğine,
- Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketİ örneğine,
- Proje kapsamında yararlanılacak dokümanlar ve örnek uygulamalara,
- Proje kapsamında gerçekleştirdiğiniz uygulamaları paylaşabileceğiniz “Haber Paylaş” butonuna ve gerekli iletişim bilgilerine erişilir.

ÖLÇÜT VE DEĞERLENDİRME

- Puanlama iki alanda gerçekleştirilir. Birinci alan “**Enerji Kaynaklarının Aylara Göre Tüketimi**”, ikinci alan “**Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi Uygulamaları**” şeklindedir.
- Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketini için Alan 1 ve Alan 2 ölçütlerinin her biri 100 puan üzerinden değerlendirilir.
 - ▶ **Birinci alanın %40’ı,**
 - ▶ **İkinci alanın %60’ı** alınarak toplam puan hesaplanır.
- **En az 60 puan** alan okullar Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketini almaya hak kazanır.

ALAN 1 ÖLÇÜTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ENERJİ KAYNAKLARI TÜKETİMİ AYLIK VERİ GİRİŞİ ÖLÇÜTLERİ				
ALAN 1	1 (20 Puan) (40 Puan)
	2 (15 Puan) (30 Puan)
	3 (15 Puan) (30 Puan)

%40

ALAN 2 ÖLÇÜTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL UYGULAMALARI				
ALAN 2	1 (5 Puan) (5 Puan)
	⋮ (5 Puan)	
	⋮ (10 Puan)	
	⋮ (5 Puan) (5 Puan)
	12 (5 Puan)	

%60

ENERJİ DOSTU
MAVİ YEŞİL OKUL

ALAN 1 ve ALAN 2
ÖLÇÜTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ALAN 1 ÖLÇÜTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

DOĞAL GAZ KULLANMAYAN OKULLAR İÇİN ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL ETİKET ÖLÇÜTLERİ VE PUANLAMASI

ENERJİ KAYNAKLARI TÜKETİMİ VERİ GİRİŞİ ÖLÇÜTLERİ				
ALAN 1	1	Elektrik tüketim oranındaki düşüş oranı	% 0 -5 (30 Puan)	% 5 + (60 Puan)
				2023 yılı 5223,686 kw 2024 yılı 2861,133 kw 60
ALAN 1	2	Su tüketim oranındaki düşüş oranı	% 0 -5 (20 Puan)	% 5 + (40 Puan)
			2023 yılı 337 ton 2024 yılı 500 ton	

Doğal gaz kullanmayan okullar için puanlama ölçütleri yakıtın MEB tarafından gönderilmesi nedeni ile farklıdır. Bu okulların yakıt ölçütü puanlamaya dâhil edilmez.

Doğal gaz kullanmayan okullar, **2023 Eylül, Ekim, Kasım, Aralık** ve **2024 Eylül, Ekim, Kasım, Aralık** aylarına ait faturalardaki tüketim miktarlarını sisteme işler. 2023 ayları toplam tüketim miktarı ile 2024 ayları toplam tüketim miktarı arasındaki azalma oranı puanlamaya dahil edilir.

1. Elektrik tüketim oranındaki düşüş oranı ölçütü için %0-5 arası ve %5 dâhil ve üzeri olarak iki kategori belirlenmiştir. Elektrik kullanımındaki azalma oranı; %0-5 arasında ise 30 puan, %5 dâhil ve üzerinde ise 60 puan olarak değerlendirilir.

2. Su tüketim oranındaki düşüş oranı ölçütü için %0-5 arası ve %5 dâhil ve üzeri olarak iki kategori belirlenmiştir. Su kullanımındaki azalma oranı; %0-5 arasında ise 20 puan, %5 dâhil ve üzerinde ise 40 puan olarak değerlendirilir.

ALAN 2 ÖLÇÜTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL UYGULAMALARI				
ALAN 2	1	Enerji verimliliği, çevre, yeşil dönüşüm, dijital dönüşüm ve benzeri konulu dergi, poster ya da broşür çalışmaları	Dergi (5 Puan)	Broşür ya da Poster (5 Puan)
	2	Doğal kaynakların ve yaşadığı çevredeki biyoçeşitliliğin tanınması ve korunmasına yönelik doğa gezisi, doğa yürüyüşü, harita ve pusula ile yön bulma ve benzeri çalışmalar	Doğa Etkinlik Çalışmaları (5 Puan)	
	3	Yaşanılan bölgenin iklimsel koşulları dikkate alınarak hazırlanan enerji dostu ve yeşil uygulamaları içeren okul eylem planı	Eylem Planı Hazırlama (10 Puan)	
	4	Doğal kaynakların kullanımını kapsamında öğrencilerde bireysel kullanıma bağlı sorumlu tüketim bilincini ortaya koyan atık azaltma, geri ve ileri dönüşüm uygulama ve farkındalık çalışmaları	Birinci Çalışma (5 Puan)	İkinci Çalışma (5 Puan)
	5	Okul adı ile hatıra ormanı oluşturma ya da okul dışı ağaçlandırma	Hatıra ormanı oluşturma / Okul dışı ağaçlandırma (5 Puan)	

ALAN 2 ÖLÇÜTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL UYGULAMALARI				
ALAN 2	6	Çevre dostu uygulamalardan güneş paneli bulundurma, yağmur hasadı sistemi kurma, kompost, malçlama uygulama çalışmaları	Çevre Dostu Uygulamalar (10 Puan)	
	7	Çevre, doğa, sürdürülebilirlik ve ekolojik okuryazarlık konularında yapılan ulusal ve uluslararası proje çalışmaları	Birinci Proje (5 Puan)	İkinci Proje (5 Puan)
	8	Okulun bulunduğu bölgedeki çevresel koşullar dikkate alınarak çevre, doğa, sürdürülebilirlik ve ekolojik okuryazarlık konuları ile ilgili toplum hizmetlerine katılım	Toplum Hizmeti (5 Puan)	
	9	Çevre, doğa, sürdürülebilirlik ve ekolojik okuryazarlık konularında veli bilgilendirme çalışmaları (Toplantı, seminer, uygulama çalışmalarına aktif katılım vb.)	Birinci Çalışma (5 Puan)	İkinci Çalışma (5 Puan)
10	Sıfır atık kapsamında atık yönetimi için atık kutuları bulundurma ve sıfır atık belgesini almış olmak	Sıfır Atık Kutuları (5 Puan)	Sıfır Atık Belgesi (5 Puan)	

ALAN 2 ÖLÇÜTLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL UYGULAMALARI			
ALAN 2	11	Okul Bahçesi Yeşillendirme kapsamında yağmur suyu bahçesi, dış mekân sınıfı oluşturma, toprak-sız tarım uygulamaları ve benzeri çalışmalar	Okul Bahçesini Yeşillendirme Çalışmaları (10 puan)
ALAN 2	12	Doğa Dostu ya da AGRO Okul Kütüphanesi Oluşturma	Doğa Dostu Okul Kütüphanesi (5 puan)

1. Enerji verimliliği, çevrenin korunması, sürdürülebilir yaşam, yeşil dönüşüm, dijital dönüşüm gibi konuları içeren uygulama ve farkındalık çalışmaları kapsamında oluşturulan dergi, poster ya da broşür için her okul en fazla iki çalışma ile veri girişi yapar. Her bir çalışma 5 (beş) puan ile değerlendirilir. Bu ölçütün toplam puanı 10 (on)'dur.
2. Doğal kaynakların ve yaşadığı çevredeki biyoçeşitliliğin tanınması ve korunmasına yönelik doğa gezisi, doğa yürüyüşü ve benzeri çalışmalardan her okul bir çalışma ile veri girişi yapar. Bu ölçütün toplam puanı 5 (beş)'tir.
3. Yaşanılan bölgenin iklimsel koşulları dikkate alınarak Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi kapsamında gerçekleştirilen uygulamaların yer aldığı "Okul Eylem Planı" hazırlama 10 (on) puan ile değerlendirilir.
4. "Doğal kaynakların kullanımı kapsamında öğrencilerde sorumlu tüketim bilincini ortaya koyan atık azaltma, geri ve ileri dönüşüm uygulaması ile farkındalık çalışmaları" için her okul en fazla iki veri girişi yapar. Her çalışma 5 puan ile değerlendirilir. Bu ölçütün toplam puanı 10 (on)'dur.
5. "Okulların yeşillendirme çalışmaları" kapsamında okul adı ile hatıra ormanı oluşturma ya da okul dışı ağaçlandırma yer almaktadır. Bu ölçütün toplam puanı 5 (beş)'tir.

- 6.** “Çevre dostu uygulamalardan güneş paneli bulundurma, yağmur hasadı sistemi kurma, kompost üretimi, malçlama” çalışmalarından herhangi birini gerçekleştirmiş olmak 10 (on) puan ile değerlendirilir.
- 7.** Çevre, doğa, sürdürülebilirlik ve ekolojik okuryazarlık konularında yapılan ulusal ve uluslararası projelerden her okul en fazla iki çalışma ile veri girişi yapar. Her çalışma 5 puan ile değerlendirilir. Bu ölçütün toplam puanı 10 (on)’dur.
- 8.** “Okulun bulunduğu bölgedeki çevresel koşullar dikkate alınarak çevre, doğa, sürdürülebilirlik ve ekolojik okuryazarlık” konuları ile ilgili toplum hizmetlerine katılım çalışmalarından herhangi birini uygulamış olmak 5 (beş) puan ile değerlendirilir.
- 9.** “Çevre, doğa, sürdürülebilirlik ve ekolojik okuryazarlık” konularında velilere yönelik yapılan toplantı, seminer ve uygulamalar için her okul en fazla iki çalışma ile veri girişi yapar. Her çalışma 5 puan ile değerlendirilir. Bu ölçütün toplam puanı 10 (on)’dur.
- 10.** Sıfır atık kapsamında atık kutuları bulundurma ölçütü 5 (beş) puan, sıfır atık belgesi bulundurma 5 (beş) puan ile değerlendirilir.
- 11.** Okul yeşillendirme kapsamında yapılacak yağmur suyu bahçesi, dış mekân sınıfı oluşturma, topraksız tarım uygulamaları ve benzeri çalışmalardan herhangi birini yapmış olmak 10 (on) puan olarak değerlendirilir.
- 12.** Doğa Dostu ya da AGRO okul kütüphaneleri oluşturma ölçütü 5 (beş) puan olarak değerlendirilir.

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL ETİKETİ ÖRNEĞİ

ENERJİ DOSTU MAVİ YEŞİL OKUL ETİKETİ

İL / İLÇE
OKUL ADI

..... kurum/okulu Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiketini
koşullarını yerine getirerek bu etiketi almaya hak kazanmıştır.

Düzenlenme Tarihi:

Geçerlilik Tarihi:

İLETİŞİM

Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
Araştırma - Geliştirme ve Projeler Daire Başkanlığı

tegm@meb.gov.tr

**TEMEL EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

tegm.meb.gov.tr